

7. Про удосконалення заходів забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури : Указ Президента України №8/2017. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/82017-21058>

8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» від 26 травня 2015 року : Указ Президента України № 287/2015. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/20>.

Надія БУБЛИК

старший викладач
кафедри кримінального процесу
доктор філософії в галузі права

Крістіна РАДЕЛЬЧУК

курсант ННІ права
та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

У сучасних умовах негативні установки у соціальній сфері та соціально-економічні проблеми створюють загрозу національній безпеці та подальшому розвитку суспільства, що може спричинити дисбаланс. Результативність забезпечення економічної безпеки країни залежить від багатьох складових і показників соціально-економічного розвитку, включає різноманітні напрями та аспекти, що впливають на економічну незалежність та стійкість національної економіки.

Тому важливим є вивчення стану забезпечення соціальної безпеки в Україні з метою розробки превентивних заходів та запобігання загрозам, які можуть дестабілізувати соціальну та інші сфери.

Згідно з наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 31 травня 2013 року № 634 «Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України» дано визначення терміну соціальної безпеки, як «стан розвитку держави, за якого держава здатна забезпечити гідний і якісний рівень життя населення незалежно від віку, статі, рівня доходів, сприяти розвитку людського капіталу як найважливішої складової економічного потенціалу країни». Цей порядок передбачає, що держава забезпечує якісний рівень життя населення, незважаючи на різні фактори впливу [1].

Важливим інструментом формування соціально-економічної захищеності є відповідність соціальним стандартам якості та рівня життя. Держава має надавати пріоритет не мінімальним, а оптимальним соціальним стандартам, які забезпечують різним категоріям жителів рівноправні соціальні можливості, перспективи горизонтальної та вертикальної мобільності та умови для саморозвитку.

Таким чином, держава відповідає за реалізацію законодавчо встановлених завдань соціальної політики та дотримання економічних, правових і соціальних гарантій. Державні установи забезпечують національну та соціальну безпеку, гарантують мінімум, з якого людина може гідно жити.

Підвищення ефективності управління державним та регіональним соціальним-економічним забезпеченням є дуже важливо. Для ефективної реалізації окремих напрямів соціального забезпечення необхідно розробити ідеальний механізм регулювання інтересів країни і регіонів [2, с.84].

Особливе значення для діагностики стану соціального забезпечення має суб'єктивна оцінка громадян. Це утворює можливість побачити і відчувати всю гаму проблем, які найбільше турбують людину, які викликають у неї несприятливі почуття і не дають їй умов для нормального існування та підстав для розвитку.

Рівень суспільного розвитку залежить від сталого економічного розвитку, який необхідно не лише відтворити, а й прогресувати. Соціальна стійкість характеризується здатністю суспільства створювати безпечне середовище, національну єдність і соціальну згуртованість. Необхідними економічними умовами суспільного розвитку є збільшення

суспільного виробництва та підвищення ефективності економіки, що за інших рівних умов забезпечує постійний рівень споживання навіть при включенні у виробництво нових ресурсів [3, с. 38].

Таким чином поглиблене вивчення факторів, що впливають на соціально-економічне забезпечення, визначає та розкриває можливості якісної діагностики з подальшим визначенням пріоритетів мінімізації ризиків, небезпек та загроз соціальному забезпеченню. Сьогодні економічну безпеку необхідно розглядати з точки зору безпечного впливу на фундаментальні цінності та інтереси суспільства.

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 31 травня 2013 року № 632. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>.

2. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Соціальні аспекти економічної безпеки держави. *Економічні горизонти*. 2018. № (2(5)). С. 76–86.

3. Нашинець-Наумова А. Концептуальні підходи щодо забезпечення національної безпеки: інформаційно-правові та інституційні засади. *Підприємство, господарство і право*. 2017. №1. С. 34–39.

Микола ДЕНИСЕНКО

докторант відділу ад'юнктури
і докторантури Національної академії
Служби безпеки України
(м. Київ, Україна),
кандидат юридичних наук

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Однією із сутєвих рис сучасного суспільства є найширше використання інформаційних технологій, їх прискорений розвиток та визначальна роль в усіх галузях суспільного життя. Тому в одному ряду з такими складовими національної безпеки, як військова, економічна, екологічна все частіше згадується й інформаційна безпека держави.

Відповідно до нормативного визначення, закріпленого у Стратегії інформаційної безпеки (Указ Президента України № 685/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»), інформаційна безпека України – складова частина національної безпеки України, стан захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, інших життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, за якого належним чином забезпечуються конституційні права і свободи людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, доступ до достовірної та об'єктивної інформації, існує ефективна система захисту і протидії нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів, у тому числі скоординоване поширення недостовірної інформації, деструктивної пропаганди, інших інформаційних операцій, несанкціоноване розповсюдження, використання й порушення цілісності інформації з обмеженим доступом.

Оскільки інформаційна безпека прямо визначається як складова більш широкої категорії – національної безпеки, постає питання про її співвідношення з іншими складовими національної безпеки.

Існують різні підходи до розуміння й розв'язання проблем міжнародної інформаційної безпеки. Один із них зводить її сутність до боротьби зі злочинністю в інформаційній сфері. Такий підхід ігнорує такі феномени сучасного світу, як існування «інформаційної зброї» і ведення інформаційних спеціальних операцій або інформаційних воєн з її застосуванням, тобто військовий аспект проблеми. Водночас, вказаний вимір стає все більш актуальним як у світі в цілому, так і для України в умовах російської агресії.

Інформаційна війна визначається фахівцями як протиборотство з метою впливу на критично важливі структури противника, руйнування його політичної та соціальної систем, а також дестабілізації громадського і політичного життя.

Інформаційна зброя визначається як комплекс технічних та інших заходів, спрямованих на встановлення контролю над системами управління та життєзабезпечення